

Handleiding oefentoets begrijpend lezen

Cito E4

Vooraf

Een ervaring op veel scholen is dat, ongeacht welke methode Begrijpend lezen gebruikt wordt, leerlingen op de Cito-toetsen Begrijpend Lezen vaak zwakker scoren dan op de methode-afhankelijke toetsen. Een oorzaak hiervoor zou kunnen zijn dat in de Cito-toetsen andere vraagvormen worden gehanteerd dan in de methodetoetsen. Om deze mogelijke oorzaak weg te nemen, is deze oefentoets ontwikkeld.

In deze oefentoets komen de vraagvormen voor die ook voorkomen in de toets Cito Begrijpend Lezen E4. Ook de tekstsoorten en het niveau van de teksten zijn overeenkomstig die Cito-toets. Deze oefentoets is dan ook bedoeld om de leerlingen bekend te maken met de opgaven zoals die voorkomen in de toets Cito Begrijpend lezen E4.

De teksten in de oefentoets hebben betrekking op thema 10 van groep 4: *Hiep, hiep, hoera!*

Materiaal

Voor elke leerling:

- een kopie van de oefentoets
- een potlood en een gum

Samen

Voordat u de kopieën van de oefentoets uitdeelt, vertelt u de leerlingen wat er gaat gebeuren:

Jullie krijgen van mij een oefentoets. Het is een leestoets. Deze oefentoets gaan we straks samen maken. We schrijven met een potlood. Het gummetje gebruik je als je een fout maakt.

U deelt de kopieën uit en vertelt waar de leerlingen hun naam moeten schrijven.

U zegt:

We gaan de oefentoets samen maken.

U wijst opdracht 1 aan en zegt:

In opdracht 1 staan vijf zinnen. Een zin staat achter letter A, een zin achter letter B, een zin achter letter C, een zin achter letter D en een zin achter letter E. Kijk maar, dat staat er ook bij. U wijst de zin 'Zoek de eerste zin' aan.

U wijst hierbij de letters en de bijbehorende zinnen aan. U vervolgt:

De vier zinnen zijn samen een verhaaltje. Maar dat verhaaltje klopt niet, want de zinnen staan door elkaar. We moeten nu de eerste zin van dit verhaaltje vinden.

U leest de vijf zinnen hardop terwijl de leerlingen meelesen.

Vervolgens vraagt u:

Wat is de eerste zin van het verhaaltje?

U vraagt enkele leerlingen naar hun antwoord. Vervolgens zegt u:

'Ik ga naar een feestje van mijn vriend Bram' is de eerste zin van het verhaaltje. Voor deze zin staat de letter C. Zet nu een rondje om letter C.

U controleert of alle leerlingen dit goed hebben gedaan.

Hierna bespreekt u opdracht 2. U stelt de volgende vragen: *Welke opdracht staat er boven? ('Zoek de eerste zin.') Dit betekent dat het weer een verhaaltje is, maar dat de zinnen weer door elkaar staan. Wat moet je nu eerst doen? (Alle zinnen eerst lezen.)*

Nadat de leerlingen nu zelf de zinnen hebben gelezen vraagt u: *En wat is nu de eerste zin van het verhaaltje? (Zin B.) Wat moet je nu doen? (Een rondje zetten om de letter voor deze zin.)*

U controleert weer of alle leerlingen dit juist hebben gedaan.

U wijst nu de tekst 'De verjaardag' aan. U zegt:

In dit verhaaltje is één keer een stukje weggelaten. En op de plaats van dat weggelaten stukje zie je het cijfer 1 staan.

U leest vervolgens het verhaaltje voor zonder het woord te noemen dat moeten worden ingevuld.

U vervolgt met:

De vraag bij opdracht 3 is 'Wat past het best op plaats 1?' Om dit te weten moet je altijd eerst het hele verhaaltje lezen. En daarna lees je de vier antwoorden. Lees nu het verhaaltje en de vier antwoorden bij opdracht 3.

U bespreekt welk antwoord het best past en de leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord (letter C).

U leest nu de tekst na opdracht 3 voor terwijl de leerlingen meelesen. U zegt:

De vragen bij opdracht 4 en opdracht 5 zijn net zulke vragen als bij opdracht 3.

U laat een leerling opdracht 4 hardop voorlezen. U vraagt wat de leerlingen nu moeten doen. (Eerst het hele verhaaltje lezen. Daarna de vier antwoorden. En dan pas het goede antwoord kiezen.)

Wat is het goede antwoord? (Zin B) Wat moet je nu doen? (Een rondje om letter B zetten.)

Opdracht 5 behandelt u op dezelfde wijze.

U vraagt de leerlingen opdracht 6 te lezen en vervolgens vraagt u wat de leerlingen hier moeten doen. (Eerst alle vier titels lezen. En dan de beste kiezen.) U vraagt aan een van de leerlingen:

Welk antwoord heb je gekozen? (Antwoord D) Waarom? (Dit antwoord vertelt het best waar het verhaaltje over gaat.) Wat moet je nu doen? (Een rondje om letter D zetten.)

U vraagt de leerlingen de tekst *Jarig* te lezen. Daarna zegt u:

We gaan de twee vragen over het verhaaltje Jarig maken. Lees opdracht 7. Wat moet je doen? (Het verhaaltje nog eens lezen. Daarna de vraag en de vier antwoorden lezen. Het beste antwoord kiezen. Een rondje om de letter voor dat antwoord zetten.)

Opdracht 8 behandelt u op dezelfde wijze.

U leest de tekst *Jarig* in een ander land hardop voor en de leerlingen lezen mee. U vraagt nu opdracht 9 zelfstandig te maken. Na korte tijd vraagt u:

Wat heb je gedaan bij deze opdracht? (Eerst de vraag gelezen en daarna de vier antwoorden. Het beste antwoord kiezen. Een rondje om de letter voor dat antwoord zetten.) Welk antwoord heb je gekozen? (Antwoord C).

U zegt:

Nu gaan we naar opdracht 10. Daar staat: Lees de zin met het bolletje (●) ervoor. Dit betekent dat je die zin moet opzoeken in het verhaaltje. Doe maar. Heb je de zin gevonden? Daar staat: En dan komen de anderen binnen. En de vraag is: Wie worden bedoeld met de anderen? Lees de vier antwoorden. Om welke letter moet een rondje?

U geeft de opdracht de tekst *Dierendag voor alle dieren?* te lezen en de opdrachten 11 en 12 te maken.

Na korte tijd leest u de tekst nog eens samen en bespreekt u beide antwoorden.

Antwoorden

1	C
2	B
3	C
4	B
5	D
6	D
7	A
8	B
9	C
10	D
11	A
12	C